

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 45 ว่า “ให้สถานศึกษา เอกชนจัดการศึกษา ได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐ ต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา” จากข้อกำหนดที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นสิ่งบ่งบอกถึงเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาของชาติที่ต้องการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของประเทศ โดยรัฐ ได้ให้ความสำคัญของเอกชนต่อการจัดการศึกษาชาติ ซึ่งสามารถแบ่งเบาภาระด้านงบประมาณ ของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ปกครอง และให้เกิดการแข่งขันในคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับ นโยบายรัฐต่อการจัดการศึกษา ของเอกชน ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ คือการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชน จัดการศึกษา ช่วยรัฐ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นผู้กำกับดูแล ส่งเสริมการจัดการศึกษา รวมทั้งกำกับดูแลการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพและมีมาตรฐาน (สวัสดิ์ อุคมโกชน์. 2541 : 9) ในแนวนโยบายการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ได้ระบุ ไว้อย่างชัดเจนในเรื่องที่จะส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น มีความคล่องตัว ในการบริหารการจัดการและพึ่งตนเองได้ (วิชัย ตันศิริ. 2538 : 16) โดยได้มีการระบุ แนวนโยบายที่เกี่ยวกับความร่วมมือการจัดการศึกษา คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชน จัดการศึกษาเพิ่มมากขึ้น มีมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดฝึกอบรม ตลอดจนระดมทุนจากแหล่งใหญ่มาใช้ในการอบรมให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 68)

การจัดการศึกษาปฐมวัยหรือการจัดการศึกษาระดับอนุบาล เป็นภาวะใหม่ของการพัฒนา ชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นและนับวันจะมี ความสำคัญต่อชุมชนมากขึ้น ถึงแม้ว่าตามกฎหมายได้มีการบังคับให้เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 6 ขวบ ขึ้นไป เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาแต่ในความเป็นจริงผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะส่งลูก เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาล ครอบครัวไทยโบราณแต่เดิมเด็กอยู่กับครอบครัวที่มีผู้ใหญ่ดูแล ซึ่งเป็นครอบครัวแบบขยาย แต่ปัจจุบันสังคมไทยกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว คือ มี พ่อ แม่ ลูก

ทั้งพ่อและแม่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ดังนั้น พ่อแม่จึง นำลูกไปฝากไว้ตามสถานรับเลี้ยงเด็ก หรือ โรงเรียนอนุบาล การศึกษาปฐมวัยจึง กลายเป็นความจำเป็นของชีวิตมากขึ้นกว่าเดิม สถานอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ต่าง ๆ เช่น สถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือ โรงเรียนอนุบาลจึงเป็น สถานที่ที่จะเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ นอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับจากบ้าน และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ ไปพร้อม ๆ กันด้วย (เขาวพา เคะชูปต์. 2542 : 14-15) การศึกษาเอกชน เป็นกิจกรรม การศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัดตั้งขึ้น โดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งบุคคล ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้ประโยชน์สำหรับบุคคลเฉพาะกลุ่ม (อารีย์ ปาลเดชพงษ์. 2538 : 153) เนื่องจากการศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องการระบบ การลงทุนที่เหมาะสมให้ธุรกิจของสถาบันการศึกษามั่นคง ทำกำไรและรายได้มากเพียงพอ ที่ จะนำผลประโยชน์ไปพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา แต่อาจจัดว่าเป็นธุรกิจที่ไม่สามารถ กำไรถึงเพียงผลประโยชน์สูงสุดเท่านั้น ต้องคำนึงถึงมนุษยธรรมและคุณธรรม อันเป็น ประจักษ์ทางการศึกษาด้วย (จรวพร ธรณินทร์. 2539 : 810)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนประถมศึกษานั้น มีหน่วยงานหลายหน่วยงาน ที่รับผิดชอบจัดการศึกษา มีรูปแบบแตกต่างกันไปตามภาระหน้าที่ของหน่วยงาน โรงเรียน เอกชนก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพซึ่งกำหนด เป้าหมายในการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนา เพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 2 ปีก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจและสติปัญญา โดยกระทรวงศึกษาธิการรับภาระร้อยละ 96 ของกลุ่มเป้าหมาย (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2541 : 66) แต่เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลเอกชนไม่มีหลักประกันว่า จะมั่นคงเหมือน โรงเรียนของรัฐ ไม่มีเงินงบประมาณจากรัฐมาช่วยในการใช้จ่ายทางการศึกษา การบริหารการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจึงต่างจาก โรงเรียนของรัฐ โดยมีลักษณะ ทางธุรกิจการศึกษาคือต้องเน้นทางด้านวิชาการและเป็นไปตามหลักเศรษฐศาสตร์เพื่อให้ คำเนินการต่อไปได้ นอกจากนี้ เนื่องจากการลงทุนทางการศึกษาของเอกชนนั้น ไม่สามารถ ยอมให้ขาดทุนเหมือนรัฐบาล เพราะการลงทุนโดยเอกชนนั้นต้องมุ่งหวังกำไรเช่นเดียวกัน กับธุรกิจอื่น ๆ ดังนั้น โรงเรียนอนุบาลเอกชนจึงยังต้องแข่งขันกับ โรงเรียนของรัฐบาล

ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ทัดเทียมหรือดีกว่าของรัฐเพื่อจูงใจให้ผู้ปกครองนำบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน

โรงเรียนเอกชนระดับอนุบาลในจังหวัดสกลนคร เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลและเปิดเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยรับเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่ 1-6 ขวบ เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กในวัยก่อนประถมศึกษาให้มีพัฒนาการที่ดีพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้พร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสกลนครจึงได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีโรงเรียนอนุบาลเอกชนในสังกัดจำนวน 5 โรงเรียน ใน 5 อำเภอ ที่เป็นเขตรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 แม้ว่าในแต่ละอำเภอจะมีโรงเรียนอนุบาลเอกชนเพียงแห่งเดียว แต่ ๆ ละโรงเรียนต่างมีแนวโน้มที่จะต้องแข่งขันกับโรงเรียนของรัฐ ด้วยการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อจูงใจให้ผู้ปกครองให้เลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ทั้ง 5 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของผู้ปกครองนักเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3 แตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดมาตรฐานการประเมินสถานศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 ก : 6-27) ที่กำหนดขอบเขตและรายการ ประเมินสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านผลการพัฒนาเด็ก
2. ด้านบริหารงานวิชาการ
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

ตัวแปรต้น

<p>สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม</p> <p>1. ระดับการศึกษา</p> <p>1.1. ประถมศึกษา</p> <p>1.2. มัธยมศึกษา</p> <p>1.3. อนุปริญญา</p> <p>1.4. ปริญญาตรี</p> <p>1.5. สูงกว่าปริญญาตรี</p> <p>2. อาชีพ</p> <p>2.1. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ</p> <p>2.2. พนักงาน / ลูกจ้างเอกชน</p> <p>2.3. กิจการส่วนตัว</p> <p>2.4. รับจ้าง</p> <p>2.5. เกษตรกร</p> <p>3. รายได้ จำแนกเป็น</p> <p>3.1. ไม่เกิน 5,000 บาท</p> <p>3.2. ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท</p> <p>3.3. ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท</p> <p>3.4. รายได้ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป</p>	→
--	---

ตัวแปรตาม

<p>ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน 5 ด้าน คือ</p> <p>1. ด้านผลการพัฒนาเด็ก</p> <p>2. ด้านบริหารงานวิชาการ</p> <p>3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก</p> <p>4. ด้านการบริหารงานทั่วไป</p> <p>5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน</p>
--

กรอบแนวคิดและความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาล ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จาก 5 โรงเรียน จำนวน 626 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 40) เลือกกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 468 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

2.1.1 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา
- 3) อนุปริญญา
- 4) ปริญญาตรี
- 5) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 อาชีพ จำแนกเป็น

- 1) ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) พนักงาน / ลูกจ้างเอกชน
- 3) กิจการส่วนตัว
- 4) รับจ้าง
- 5) เกษตรกร

2.1.3 รายได้ จำแนกเป็น

- 1) ไม่เกิน 5,000 บาท
- 2) ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท
- 3) ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท
- 4) รายได้ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านผลการพัฒนาเด็ก

2.2.2 ด้านบริหารงานวิชาการ

2.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก

2.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

2.2.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นในด้านที่ดี หรือพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อระดับปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านผลการพัฒนาเด็ก หมายถึง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแก่เด็ก

1.2 ด้านบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการด้านการจัดหลักสูตรและ ประสิทธิภาพที่ส่งเสริมการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแก่เด็ก

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก หมายถึง การจัดกิจกรรมในลักษณะ ของการเตรียมความพร้อมในทุกด้านให้แก่เด็ก ตามหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อเอื้อ ต่อการอำนวยความสะดวก ปลอดภัย สร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง เช่น การบริการด้าน สุขภาพ การบริการด้านอาหาร รดรับ- ส่ง ความถูกต้องรวดเร็วของการให้บริการด้านงาน ธุรการ ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง การสร้างความเข้าใจและการทำงานร่วมกันระหว่างครูกับผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสารกัน ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

2. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ทำหน้าที่เลี้ยงดูให้การอุปการะและอบรมสั่งสอนเด็ก อย่างใกล้ชิดที่บ้าน อาจเป็นบิดา มารดา หรือบุคคลที่บิดามารดาไว้วางใจฝากบุตร ธิคาอยู่ด้วย และมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก

3. การจัดการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก ๆ ในทุกด้านตามวัยและศักยภาพของเด็กแต่ละคน

4. โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินการสอนโดยเอกชนซึ่งเปิดรับเด็กก่อนวัยเรียน คือ ช่วงระหว่าง 3 - 6 ปี ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้จะใช้เป็นข้อสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY